

4. Hughes, Richard. *Medium-Term Expenditure Framework: Why do they work in advanced countries? (and why they sometimes fail?)*, IMF: Fiscal Affairs Local Government, 2008. 225 pg.

5. Task Force for the Implementation of the Environmental Action Programme for Central and Eastern Europe, Caucasus and Central Asia: *Regulatory Environmental Programme Implementation Network*. – Organization for Economic Co-operation and Development. – ENV/EPOC/EAP/REPIN, no 2 (2009).

6. *Pro Strategiyu rozvytku systemy upravlinnya derzhavnymy finansamy [On the Strategy of public finance management]*. Rozporyadzhennya Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 01.08.2013 № 774 [the Cabinet of Ministers of Ukraine Order dated August 1, 2013 №774]. *Uryadoviy kur'yer [Governmental Courier]*, no. 199 (2013).

ДАНИ ПРО АВТОРА

Корнієнко Наталія Миколаївна, кандидат економічних наук, головний економіст-фінансист Департаменту з фінансово-економічних питань, бухгалтерського обліку та фінансової звітності Міністерства фінансів України
вул. Межигірська, 11, м. Київ, 04071, Україна
e-mail: kornienko2000@mail.ru

ДАНИЕ ОБ АВТОРЕ

Корниенко Наталья Николаевна, кандидат экономических наук, главный экономист-финансист Департамента по финансово-экономическим вопросам, бухгалтерского учета и финансовой отчетности

Министерство финансов Украины
ул. Межигорская, 11, г. Киев, 04071, Украина
e-mail: kornienko2000@mail.ru

DATA ABOUT THE AUTHOR

Korniyenko Nataliya Mykolayivna, Ph.D. in Economical Science, Chief economist-financier of Department for Finance and Economic Affairs, Accounting and Financial Reporting Ministry of Finance of Ukraine
11, Mezhygirs'ka street, Kiev, 04071, Ukraine
e-mail: kornienko2000@mail.ru

УДК 339.178.3 (477)

ФАКТОРИНГ В УКРАЇНІ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Левасва Л.Ю.

Предметом дослідження є фінансові відносини, що виникають у процесі здійснення факторингових операцій пов'язаних з відстрочкою платежу.

Метою роботи є оцінка сучасного стану факторингу в Україні, тенденції його розвитку, причин та наслідків макроекономічних диспропорцій.

Методологічною основою статті стали загальнонаукові методи пізнання, концептуальні положення сучасних економічних теорій.

Результати роботи. Досліджено розвиток факторингу в Україні, проаналізовано його діяльність, як учасника фінансового ринку, визначено перспективи і тенденції подальшого розвитку.

Висновки. В Україні факторинг має значні можливості, проте потреби національної економіки та населення у якісних факторингових послугах не задоволено. Успішний розвиток факторингових послуг, на нашу думку, залежатиме від формування фінансово стійких фінансових організацій, від активізації ролі держави і її органів у зміцненні та розвитку небанківського фінансово-кредитного ринку а також від розвитку законодавчої бази.

Ключові слова: факторинг; наявна вимога; майбутня вимога; класичний та забезпечувальний факторинг, регресивний та з частковим регресом; внутрішній та міжнародний факторинг.

ФАКТОРИНГ В УКРАИНЕ: СОСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ

Леваева Л.Ю.

Предметом исследования являются финансовые отношения, возникающие в процессе осуществления факторинговых операций связанных с отсрочкой платежа.

Целью работы является оценка современного состояния факторинга в Украине, тенденции его развития, причин и последствий макроэкономических диспропорций.

Методологической основой статьи стали общенаучные методы познания, концептуальные положения современных экономических теорий.

Результаты работы. Исследовано развитие факторинга в Украине, проанализирована его деятельность как участника рынка, определены перспективы и тенденции дальнейшего развития.

Выводы. В Украине факторинг имеет значительные возможности, однако потребности национальной экономики и населения в качественных факторинговых услугах не удовлетворено. Развитие факторинговых услуг, по нашему мнению, будет зависеть от формирования финансово устойчивых финансовых организаций, в активизации роли государства и его органов в укреплении и развитии небанковского финансово-кредитного рынка а также от развития законодательной базы.

Ключевые слова: факторинг; имеется требование; будущее требование; классический и обеспечительный факторинг, регрессивный и с частичным регрессом; внутренний и международный факторинг.

FACTORING IN UKRAINE: STATE AND PROSPECTS OF DEVELOPMENT

Levaieva L.Yu.

The subject of research is financial relations that arising in the process of factoring transactions connected with indulgence.

ФІНАНСИ, ГРОШОВИЙ ОБІГ, КРЕДИТ

The purpose of scientific problem is an assessment of the current state of factoring in Ukraine, its trends, causes and consequences of macroeconomic imbalances.

Methodology work is the general scientific methods of cognition, conceptual principles of modern economic theories.

Results of work. The development of factoring in Ukraine is researched, its activity is analyzed, prospects and trends for its future development are determined.

Conclusions. In Ukraine factoring has important means however the needs of the national economy and population in quality factoring services are dissatisfied. In our opinion, successful development of factoring services will depend on the formation of financially stable financial institutions, from activation the role of the state and its agencies in consolidation and development of non-banking financial and credit market, and the development of legislation base.

Key words: factoring; available requirement; future requirement; classic and security factoring, regression and partial regression; domestic and international factoring.

Актуальність. В своїй комерційній діяльності багато суб'єктів підприємництва в Україні зустрічаються з проблемами недостатності капіталів, все більших ризиків банківського кредитування, високою дебіторською заборгованістю, зростанням неплатежів, вказівок іноземних клієнтів щодо купівлі товарів по відкритим рахункам. Справитися з цими труднощами можливо звернувшись до одного із самих перспективних видів фінансово-банківських операцій, яка найбільш пристосована до сучасних процесів розвитку економіки і носить назву факторингу. Фінансовий ринок України перебуває на стадії становлення, що супроводжується введенням нових видів фінансових послуг. Однією з таких послуг, що потребує вивчення та надання практичних рекомендацій, є факторинг. Актуальність розвитку факторингових відносин в Україні зумовлена станом розрахунків і наявних боргових зобов'язань. Також, зважаючи на те, що фінансування економічного розвитку в умовах ринкових відносин неможливе без використання сучасних форм та інструментів розрахунково платіжних взаємозв'язків, аналіз перспектив розвитку факторингу в Україні надзвичайно актуальний.

Аналіз останніх джерел. З-поміж зарубіжних вчених які зробили значний внесок у розвиток теорії і практики здійснення факторингових операцій, впровадження нових платіжних інструментів у світогосподарські зв'язки, слід назвати дослідження таких науковців, як Е.Роллан, Р.Кембелл, Ж.Перар. Аспекти розвитку ринку факторингових послуг і дослідження перспектив їх запровадження в Україні висвітлені в роботах вітчизняних науковців: В.Братименка, О.Береславської, О.Пляхової, М.Олексієнка, М.Лаврик, В.Потехіна.

Постановка проблеми. Факторинг – це достатньо новий для України фінансовий інструмент, розвиток якого потребує створення інституційних умов, насамперед, податкового законодавства і нормативно-правової бази, що дозволить стягувати заборгованість за договорами факторингу. Факторингові операції є гнучким інструментом функціонування торгівлі, максимально враховуючи інтереси сторін комерційних угод [6].

Виклад основного матеріалу. Факторинг – це фінансування поставачань з відстрочення платежу, страхування ризиків, пов'язаних з відстрочкою платежу а також управління дебіторською заборгованістю [7], «придбання права вимоги на виконання зобов'язань у грошовій формі за поставлені товари або послуги прийняттям на себе виконання таких вимог і приймання платежів» [5]; комплекс фінансових послуг, що надаються клієнтові в обмін на поступку дебіторської заборгованості. Іншими словами, викупляючи заборгованість дебіторів клієнта, фактор (факторингова компанія або банк, що надає факторингові послуги) надає йому комплекс взаємозв'язаних послуг, зокрема:

- фінансування поставачань з відстроченням платежу;
- покриття кредитних і процентних ризиків, ризику ліквідності;
- управління дебіторською заборгованістю;
- інформаційне обслуговування клієнта.

Факторинг дає можливість покупцеві відстрочити платежі, а поставачальникові отримати основну частину оплати за товар відразу ж після його доставки.

Розвиток факторингу зумовлений прагненням підприємств до прискорення обігу коштів у розрахунках, скороченні коштів у дебіторську заборгованість і зменшенні обсягів платежів [9].

Факторинг з'явився близько 100 років тому в США, а до середини ХХ століття став використовуватися і в Європі. Сьогодні міжнародна факторингова індустрія активно розвивається. В світі існує близько 1000 факторингових компаній. Близько 66% їх обороту доводиться на Європу, 22% - на США, 11% - на країни Азії [3].

У світовій практиці факторинг – це купівля банком або спеціалізованою факторинговою компанією грошових вимог поставачальника до покупця та їх інкасація за певну винагороду. Відповідно до Українського законодавства, за договором факторингу одна сторона (фактор) передає або зобов'язується передати грошові кошти в розпорядження другої сторони (клієнта) за плату, а клієнт відступає або зобов'язується відпустити факторові своє право грошової вимоги до третьої особи (боржника). Факторингова операція здійснюється на комісійних засадах на договірній основі.

Предметом договору факторингової послуги може бути право грошової вимоги, строк платежу за якою настав (наявна вимога), а також право вимоги, яке виникне у майбутньому (майбутня вимога). Сторонами договору факторингу є фактор і клієнт.

У процесі надання факторингової послуги банківська установа (фактор) кредитує оборотний капітал клієнта і переймає на себе його кредитний ризик. За строкову інкасацію дебіторської заборгованості клієнт банк утримує винагороду на свою користь. Факторингове обслуговування клієнта банком може супроводжуватись наданням йому додаткових консультативних та інформаційних послуг, таких як введення обліку дебіторської заборгованості, управління борговими вимогами клієнта, підготовка аналітичних матеріалів.

Перед прийняттям рішення про надання факторингової послуги банк аналізує фінансовий стан клієнта та його контрагентів, вивчає особливості їх господарської діяльності та практику розрахунків[10].

Конкуренція на товарних ринках і ринках послуг змушує йти на більш гнучкі взаємовідносини між поставачальником та покупцем. Зниження рівня ціни, покращення якості товарів та послуг, розширення товарної номенклатури, організація безоплатної доставки товарів та послуг, бонуси – це лише деякі з послуг, до яких змушений звертатися поставачальник. Товарний кредит є вигідним усім учасникам ринку: і виробникові, і дистриб'юторові, і роздрібному продавцеві. Інвестуючи кошти до каналів просування, більшість торгових компаній сьогодні здатна розширити об'єми продажу товарів. Таким чином, товарний кредит сьогодні стає одним із основних інструментів розвитку компанії. Однак стимулюючим фактором розвитку товарного кредиту є необхідність інвестування поставачальником значних коштів у оборотний капітал, а також організаційні питання побудови продажу в кредит, починаючи з того, кому продавати, як відстежувати прихід платежів, що робити, якщо покупець не платить. Тому побудова продажу в кредит потребує не тільки інвестицій в оборотний капітал, але також значний об'єм ресурсів витрачається на побудову технологій. Альтернативою самостійному розвитку товарного кредиту і є факторинг[6].

Існує декілька класифікацій ділення факторингу на види. Основне ділення – регресний і безрегресний факторинг.

- регресний факторинг. Фактор набуває у клієнта права на всі суми, що винен боржник, проте у разі неможливості стягнення з боржника сум в повному об'ємі клієнт, що переуступає такий "недоброякісний" борг, зобов'язаний відшкодувати фактору бракуючі грошові кошти. Якщо ж з боржника отриманий надлишок в порівнянні з тією, що належить фактору сумою, то надлишок повертається клієнтові.

- безрегресний факторинг - фактор набуває у клієнта права на всі суми, що винен боржник. При неможливості стягнення з боржника сум в повному об'ємі фінансовий агент потерпить збитки. По суті, це означає повний перехід права власності на право вимоги клієнта до боржника.

Залежно від країни знаходження учасників факторингової операції факторинг ділиться на:

- факторинг внутрішній
- факторинг міжнародний

Факторинг називається внутрішнім (domestic factoring), якщо сторони за договором купівлі-продажу знаходяться в межах однієї країни. В операціях внутрішнього факторингу зазвичай беруть участь три сторони: постачальник, покупець і фактор.

Якщо ж постачальник і покупець є резидентами різних держав, то мова йде про міжнародний факторинг (international factoring).

Факторинг буває відкритим (з повідомленням дебітора про поступку) і закритим (без повідомлення).

Також він буває реальним (грошова вимога існує на момент підписання договору) і консесуальним (грошова вимога виникне в майбутньому).

За участю одного фактора в операції факторинг називається прямим, за наявності двох факторів - взаємним.

Існує ще слідуюча класифікація факторингу: з умовою про кредитування постачальника у формі попередньої оплати (до 80% боргових вимог), або оплати вимог до певної дати. Основною перевагою попередньої оплати є те, що її розміром є фіксований відсоток від суми боргових вимог. Таким образом, постачальник автоматично отримує більше коштів при збільшенні обсягів своїх продаж. За відсутності попередньої оплати сума перезданих боргових вимог (за мінусом витрат) перераховується постачальникові на певну дату або після закінчення певного терміну.

Факторингова послуга є економічно вигідною як для її оферента, так і для споживача. Банківська установа за рахунок реалізації факторингових операцій одержує можливість покращити обслуговування своїх клієнтів та залучити нових, диверсифікувати діяльність та збільшити доходи. Особливо вигідним факторинг є для постачальників які обмежені у можливості збільшувати збут своєї продукції завдяки тимчасовій неплатоспроможності [10].

До основних переваг факторингу належить:

- забезпечення фінансово ліквідності;
- прискорення обігу капіталу;
- різні темпи погашення заборгованості;
- зниження рівня заборгованості по кредитах [6]

Операція факторингу полягає в тому, що факторний відділ банку купує боргові вимоги клієнта на умовах негайної оплати до 80% вартості відфактурованих поставлянь і сплати решти частини за вирахуванням відсотка за кредит і комісійних платежів, в строго обумовлені терміни незалежно від надходження виручки від дебіторів. Якщо боржник не оплачує в строк рахунку факторингу, то виплати замість нього здійснює факторинговий відділ.

Факторингове обслуговування найбільш ефективно для малих і середніх підприємств, які традиційно випробовують фінансові утруднення через невчасне погашення боргів дебіторами і обмеженості доступних для них джерел кредитування.

Разом з тим не всяке підприємство, що відноситься до категорії малого або середнього, може скористатися послугами факторингової компанії. Так факторинговому обслуговуванню не підлягають:

- підприємства з великою кількістю дебіторів, заборгованість кожного з яких виражається невеликою сумою;
- підприємства, що займаються виробництвом нестандартної або вузько-спеціалізованої продукції;
- будівельні та інші фірми, що працюють із субпідрядниками;
- підприємства що реалізують свою продукцію на умовах після продажного обслуговування, практикуючи компенсаційні операції;
- підприємства, що укладають з своїми клієнтами довгострокові контракти і виставляють рахунки після закінчення певних етапів робіт або до здійснення поставок.

На практиці фінансові інститути що надають факторингові послуги, створюються найбільшими банками, що забезпечує високу надійність факторингових угод і мінімальні витрати для клієнтів. Розгалужена мережа спеціалізованих філій для факторингового обслуговування підприємств у різних країнах створена великими транснаціональними корпораціями. На міжнародному рівні діє асоціація «Factors Chain International», членами якої є 95% факторингових компаній з 40 країн світу [1].

Розвиток факторингу стимулюється в Україні внаслідок існування певних перешкод у національному законодавстві, зокрема внаслідок неузгодженості нормативно-правових актів, що регулюють факторингові відносини в Україні. Так, згідно Закону України «Про банки і банківську діяльність» банки мають право здійснювати придбання права вимоги на виконання зобов'язань в грошовій формі за поставлені товари або надані послуги, приймаючи на себе ризик виконання таких вимог і прийомів платежів. А Законом України «Про фінансові послуги і державне регулювання ринків фінансових послуг» операція факторингу віднесена до фінансових послуг.

Поряд із цим, відповідно Закону України «Про податок на додану вартість» факторинг визначається як операція визнається по переуступ боргу першому кредитору. Таким чином, факторинг є спеціальною фінансовою послугою, яка включає ознаки поступки вимог. Поступки вимоги кредитором іншій особі регулюються Цивільним кодексом України, що передбачає перехід до набувача вимог права що забезпечують виконання зобов'язання [4].

Ринок факторингових послуг в Україні знаходиться ще на стадії зародження. На відміну від розвинених країн в Україні найбільшими операторами даного ринку є не спеціалізовані компанії, а банки (понад 90% ринку) [2].

Станом на 31 грудня 2013 в Державному реєстрі фінансових установ міститься інформація про 163 фінансові компанії, які мають право надавати послуги факторингу. Протягом 2013 року фінансові компанії уклали 70 819 договорів факторингу на загальну суму 10 039,5 млн. грн., виконали 60 524 договорів на суму 9167,8 млн. грн. (рис. 1).

За результатами 2013 року порівняно з відповідним періодом 2012 року відбулося зменшення на 14,2% (1663,4 млн. грн.) операцій факторингу у вартісному виразі, в той час як кількість договорів зросла в 3,5 рази (на 50295 од.).

Важливим показником, який характеризує факторингові послуги, є джерела їх фінансування. Дані про джерела фінансування факторингових послуг наведені в таблиці 1 та зображені на рис. 2.

Колівання динаміки структури джерел фінансування факторингових операцій відбуваються переважно за рахунок зміни частки власних коштів, яка традиційно є найбільшою в структурі джерел фінансування. Станом на 31 грудня 2013 року частка власних коштів становить 61,6%, що на 8,3 відсоткові пункти менше ніж за відповідний період минулого року (69,9%).

Частка банківських кредитів становить 33,3% в структурі джерел фінансування, що на 19,3 відсоткові пункти більше даного показника станом на 31 грудня 2012 року (14,0%).

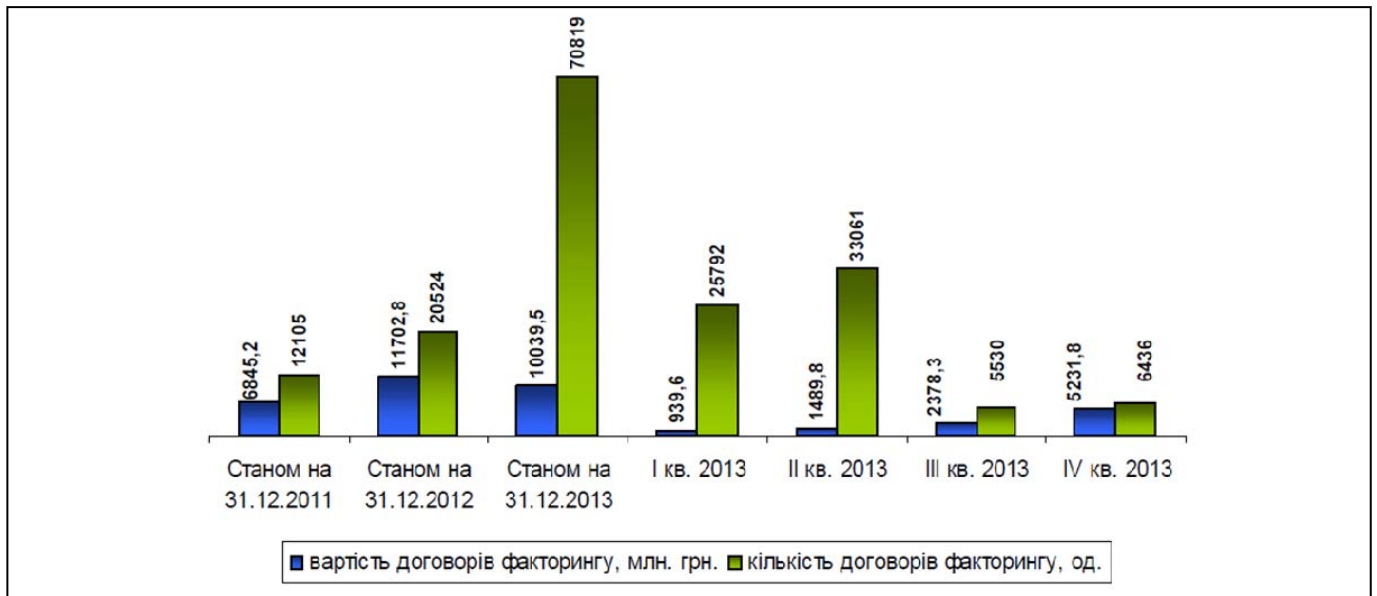

Рисунок 1. Динаміка надання фінансовими компаніями послуг факторингу за 2011-2013 рр.

Таблиця 1. Джерела фінансування укладених факторингових операцій, млн. грн.

Джерела фінансування	2010	2011	2012	2013	Темпи приросту (2013/2010), %
Власні кошти	1939,8	3908,7	8179,0	6183,9	218,8
Позичкові кошти юридичних осіб (крім банківських кредитів)	3516,0	1662,4	1584,4	367,7	-89,5
Банківські кредити	903,3	1192,6	1643,0	3338,9	269,6
Інші джерела	48,8	64,3	296,4	149	205,3
Всього	6407,9	6845,2	11702,8	10039,5	56,7

* Розраховано за даними Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг.

Обсяг позичкових коштів юридичних осіб (крім банківських кредитів) порівняно з показником на відповідну дату 2012 року зменшився на 9,8 відсоткові пункти та становить 3,7% від загальної суми джерел фінансування.

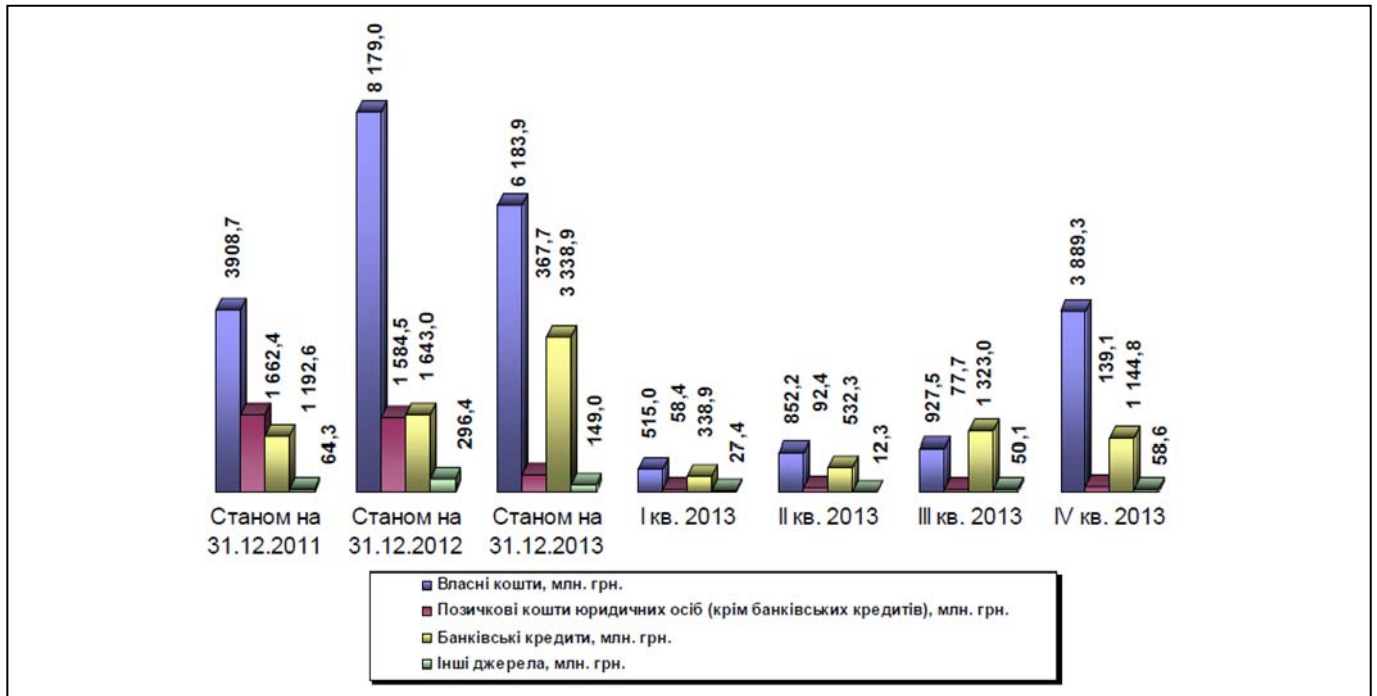

Рисунок 2. Джерела фінансування факторингових операцій 2011–2013 рр.

Розподіл за галузями обсягів наданих фінансових послуг за укладеними договорами факторингу наведено в табл. 2.

За 2013 року порівняно з аналогічним періодом 2012 року відбулося загальне зменшення суми договорів факторингу на 14,2% (1663,3 млн грн). Значно скоротилися укладені договори за такими галузями, як: сфера послуг - на 89,7% (-1326,7 млн грн), машинобудування - на 99,9% (252,7 млн грн) та харчова промисловість - на 61,1% (-180,7 млн грн). В той же час, укладено договори факторингу за галузями, по яких протягом 2011-2012 років не укладалися договори, а саме: сільське господарство - 17,5 млн.грн., транспортна сфера - 1,7 млн грн та хімічна промисловість - 2,1 млн грн.

Таблиця 2. Розподіл договорів факторингу за галузями, млн грн

Назва галузі	2010	2011	2012	2013	Темпи приросту (2013/2010),%
Будівництво	2,6	2,7	5,8	55,1	2019,2
Добувна промисловість	0	0,0	0,0	0,0	-
Легка промисловість	19,2	43,0	11,1	0,0	-100,0
Машинобудування	192,2	342,6	253	0,3	-99,8
Металургія	544,7	118,1	26,8	0,0	-100,0
Сільське господарство	0	0,0	0,0	17,5	-
Сфера послуг	698,5	2094,3	1479,3	152,6	-78,2
Транспорт	0	0,0	0,0	1,7	-
Харчова промисловість	64,1	98,1	295,8	115,1	79,6
Хімічна промисловість	0	0,5	0,0	2,1	-
Інші	4886,6	4146	9596,6	9695,1	98,4
Всього	6407,9	6845,3	11 702,8	10039,5	56,7

* Розраховано за даними Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг.

Протягом 2008 року фінансовими компаніями укладено договори факторингу на загальну суму 1286,3 млн грн.

Таблиця 3. Фінансові послуги надані фінансовими компаніями за 2010-2013 рр., млн.грн.

Вид фінансової послуги	2010	2011	2012	2013	Темпи приросту (2013/2010), %
Надання фінансових кредитів за рахунок власних коштів	300	830,2	2440,50	4462,4	1387,5
Надання позик	29,8	206,6	1152,40	2555,7	8476,2
Надання порук (поручительств)	0,5	1	39,1	211,2	42140,0
Фінансовий лізинг	7,6	9,7	1,7	16,5	117,1
Надання гарантій	502,6	204,6	739,9	327,8	-34,8
Факторинг	6407,90	6845,20	11702,80	10039,50	56,7
Операції з обміну валют	16631,90	13611,40	11053,50	7605,2	-54,3
Операції з переказу грошових коштів	3179,30	4758,10	10307,10	11127,00	250,0
Всього	27059,6	26466,8	37437,0	36345,3	34,3

* Розраховано за даними Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг.

На сучасному етапі найбільш активними оферентами факторингових послуг в Україні виступають «Укрсоцбанк», «Індекс-банк», «Кредитпромбанк», банки «Надра», «Фінанси та кредит», «Біг-Енергія» "Укрексімбанк" та інші. Проте обсяги факторингового кредиту у кредитному портфелі залишаються незначними [10].

На українському ринку факторингові послуги пропонують близько 34 банків та спеціалізованих факторингових інвестиційних компаній. Обсяг наданих факторингових послуг на вітчизняному ринку динамічно зростає.

У світовій практиці факторингові операції стали широко використовуватись для обслуговування процесів реалізації продукції, починаючи з 60-х років минулого сторіччя. Динаміка розвитку ринку факторингових послуг у провідних країнах світу протягом останніх 7 років позитивна – щорічне зростання обсягів факторингових послуг близько 18%. У Німеччині послугами факторингу користуються понад 2,5 тисячі клієнтів. В Англії, де починався розвиток факторингу, факторинг використовують близько 35 тис. клієнтів [8].

Для прикладу розглянемо діяльність АТ «Укрексімбанк» який пропонує клієнтам послуги класичного факторингу для продавця з різними ступенями прийняття кредитного ризику.

Крок 1. Клієнт (Продавець) здійснює поставку товару покупцю на умовах відстрочення платежу.

Крок 2. Клієнт переуступає банку право грошової вимоги до покупця за поставлений товар.

Крок 3. Після отримання документів про постачання товарів (послуг) банк виплачує клієнту до 95% суми платежу за поставлений товар або вартості наданої послуги. Решту суми боргу банк тимчасово утримує у зв'язку з прийняттям ризику непогашення боргу. Боржник одержує від клієнта (перед першою операцією, надалі від банку) письмове повідомлення про відступлення права грошової вимоги банкові.

Крок 4. Боржник сплачує за поставлені йому товар або послугу на умовах відстрочення платежу шляхом переказу коштів на спеціальний рахунок банку. Отримана сума йде на погашення відступленої клієнтом на користь банку заборгованості.

Крок 5. Банк залишок платежу направляє на рахунок клієнта.

Схема факторингової операції виглядає таким чином:

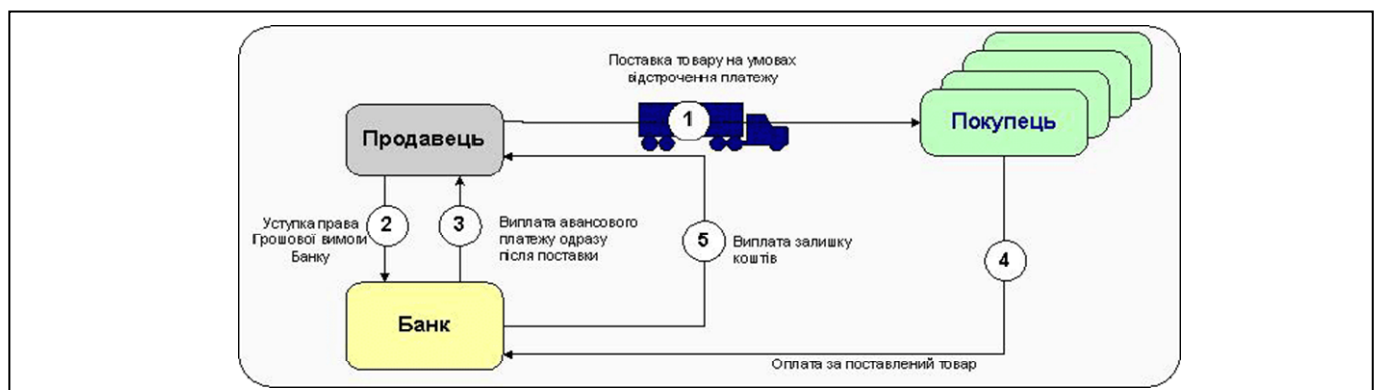

Рисунок 3. Схема факторингової операції [8].

ФІНАНСИ, ГРОШОВИЙ ОБІГ, КРЕДИТ

Плата за фінансування відповідно до Договору факторингу визначається залежно від умов проведення факторингової операції та включає: вартість фінансування; прийняття банком ризиків (кредитного ризику, ризику ліквідності, процентних ризиків); ведення обслуговування операцій (обробка документів, ведення обліку операцій, інформаційне забезпечення клієнтів щодо платіжної дисципліни дебіторів); адміністрування дебіторської заборгованості.

Плата за фінансування розраховується як процент від суми прав грошових вимог, які Клієнт передає Банку. Розмір плати також залежить від розміру фінансування та строку виконання зобов'язань дебіторами Клієнта [8].

Висновок. Факторинг є симбіозом фінансових, страхових і інформаційних послуг, направлених на підтримку зростання об'ємів продажу клієнтами товарів, робіт, послуг. Застосування факторингу дуже актуально в наш час. Факторинг є операцією, орієнтованою на конкуруючий сегмент ринку: якщо на ринку є конкуренти, значить, підприємствам потрібна ця послуга. В першу чергу факторинг вигідний виробникові продукції, який шукає ринок збуту і поспішає отримати оплату за товар з тим, щоб пустити ці засоби в оборот. По-друге, факторинг вигідний оптовим торговим компаніям, які, реалізуючи свій товар, не можуть довго чекати оплати поставачань, оскільки їм необхідно щонайшвидше купити товар у виробника.

Основний чинник, який стримує розвиток факторингу в Україні, - відсутність відповідного законодавства. Прийняття необхідних нормативних документів створило б умови для ефективного функціонування ринку факторингових послуг як одного з перспективних джерел фінансування діяльності суб'єктів господарювання.

Для використання переваг факторингу в Україні вкрай важливо на державному рівні вирішити правові суперечки – що ж саме вважати факторингом та які установи мають право на здійснення таких операцій. І хоча українськими фінансовими установами факторинг використовується недостатньо, останнім часом, з розвитком банківської системи, такі послуги стають привабливішими для суб'єкта господарської діяльності України не лише як форма захисту від ризиків, а й засобом оптимізації фінансових потоків банку та клієнта, що є запорукою розвитку вітчизняного ринку факторингових послуг.

Список використаних джерел

1. Міжнародний факторинг: проблеми та перспективи розвитку в Україні. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.revolution.allbest.ru/.../00039130.html>
2. Наумець І. Фактор боргу / І. Наумець // Галицькі контракти. – 2005. – № 49.
3. Остафіль О.В. Проблеми та перспективи розвитку ринку фінансових послуг в Україні. / О.В. Остафіль. // Фінанси України. – 2004. – № 12.
4. Офіційний сайт Української фінансової групи [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.factoring.com.ua>.
5. Про банки та банківську діяльність. Закон України № 2121-III від 07.12.2000р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>
6. Розвиток факторингу в Україні [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.dfp.gov.ua/731.html>.
7. Склеповий Є.В. Ринок факторингових послуг в Україні / Є.В. Склеповий // Фінанси України. – 2005. – №9.
8. Факторинг. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.eximb.com/ukr/corporate/factoring>
9. Ценные бумаги сайт Библиотека [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.securities.gov.ua>.
10. Черкасова С.В. Ринок фінансових послуг. Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. / С.В. Черкасова. – Львів: «Магнолія 2006», 2008. – 496с.

References

1. Mizhnarodnyj faktoryng: problemy ta perspektyvy rozvytku v Ukraini. [International Factoring: problems and prospects in Ukraine] : <http://www.revolution.allbest.ru/.../00039130.html>
2. Naumec' I. Faktor borgu [Factor debt] // Galyc'ki kontrakty. 2005. №49.
3. Ostafil' O.V. Problemy ta perspektyvy rozvytku rynku finansovyh poslug v Ukraini. / [Problems and prospects of the financial services market in Ukraine] // Finansy Ukrainy. 2004. № 12.
4. Oficijnyj sajт Ukrai'ns'koj finansovoi' grupy [The official site of the Ukrainian financial group] : <http://www.factoring.com.ua>.
5. Pro banky ta bankivs'ku dijalnist': Zakon Ukrai'ny № 2121-III vid 07.12.2000r. [On Banks and Banking. Law of Ukraine № 2121-III of 07.12.2000] : <http://www.zakon.rada.gov.ua>
6. Rozvytok faktoryngu v Ukraini [Development of factoring in Ukraine] : <http://www.dfp.gov.ua/731.html>.
7. Sklepovyj Je.V. Rynok faktoryngovyh poslug v Ukraini [Factoring Market in Ukraine] // Finansy Ukrainy. 2005. №9.
8. Faktoryng [Factoring] : <http://www.eximb.com/ukr/corporate/factoring>
9. Tsennye bumagi sayt [Biblioteka Securities Library website] : <http://www.securities.gov.ua>.
10. Cherkasova S.V. Rynok finansovyh poslug. [Financial Markets] L'viv: «Magnolija 2006», 2008. 496s.

ДАНИ ПРО АВТОРА

Левасва Людмила Юрїївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємства ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький ДПУ імені Григорія Сковороди» вул. Сухомлинського 30, м. Переяслав-Хмельницький, 08401, Україна

ДАНИЕ ОБ АВТОРЕ

Леваева Людмила Юрьевна, кандидат экономических наук, доцент кафедры экономики предприятия ГБУЗ «Переяслав-Хмельницький ГПУ имени Григория Сковороды» ул. Сухомлинского, 30, г. Переяслав-Хмельницький, 08401, Украина

DATA ABOUT THE AUTHOR

Levaieva Ludmila Yrievna, PhD, associate professor of business economics department SHEE «Pereyaslav-Khmelnytskyi state pedagogical university named after Hryhoriy Skovoroda» Str. Sukhomlinsky 30, Pereyaslav-Khmelnytskyi, 08401, Ukraine